

Til NKEs undergrupper

– inspirasjon til arbeid i undergruppene

Innhold

Innledning.....	2
1. Nordiske styringsdokumenter for NKEs arbeid.....	2
1.1. Samarbeidsprogrammet for miljø og klima	2
1.1.1. Stoffenes egenskaper och risiko (NKE).....	2
1.1.2. Globalt kemikaliearbeid (NKE)	3
1.1.3. Resurseffektive och giftfrie kretsløp (NCE)	4
1.1.4. Beskytte naturen og bevare dens mangfold (NBM).....	4
1.1.5. Utslipp av forurensninger og forurensning av hav og kyst (NHK)	4
1.2. Vision 2030: Et grønt Norden	4
2. Muligheter for nordisk samarbeid å utvikle innspill til punkter i EU-strategien	6
2.1. EUs kjemikaliestrategi	6
VEDLEGG - EUs kjemikaliestrategi – Keyactions fra EUs handlingsplan.....	7

Innledning

Arbeidet i Nordisk kjemikaliegruppe med undergrupper styres først og fremst av strategi og mål i *Samarbeidsprogrammet for miljø og klima (2019-2024)*. I tillegg er det andre viktige miljørelaterte dokumenter som omhandler kjemikalier, som også gir retningslinjer for vårt arbeid. Her nevnes *Nordisk ministerråd Visjon 2030 og därunder Ett grönt Norden*. Innhold, mål og strategi i disse dokumentene peker i samme retning og bør ses i sammenheng når det jobbes med utvikling av prosjekter i regi av NKE.

Høsten 2020 presenterte EU-kommisjonen *EUs kjemikaliestrategi (Chemicals Strategy for Sustainability (CSS))*. Etter vår mening er det et sentralt dokument i forbindelse med utviklingen av kjemikalierelverkene i EU i den nærmeste tidsperioden. I CSS gis det svært mange forslag på aktiviteter som gir muligheter for med nordisk samarbeid å utvikle forslag til innspill i EU-strategien. Her kan også nevnes nordisk arbeid for å påvirke gjennomgang av Reach-forordningen 2022 og andre pågående gjennomganger av sentrale EU-forordninger.

Nedenfor gir vi en kort oversikt over sentrale punkter i dokumentene nevnt ovenfor. Mål og delmål er supplert med stikkord på noen områder, men det må preiseres at dette er ikke uttømmende.

Vi har tro på at undergruppene med sine nettverk har den beste forutsetning for å fange opp nye og aktuelle spørsmål som det nordiske arbeidet bør rette seg inn på for å påvirke kjemikaliekontroll i norden, EU og globalt. Vi oppfordrer dere til å fortsette med det gode arbeidet, men også tenke i nye baner og gjerne med fremtidsbrillene på. Hvilken kunnskap mangler vi i dag og hva trenger vi å skaffe oss kunnskap om?

Denne oversikten er ment å være en inspirasjon som gir forslag til aktiviteter og prosjekter innenfor gruppenes områder, både innenfor gruppen, men om mulig også i samarbeid med andre undergrupper og andre arbeidsgrupper på miljøområdet. I EUs kjemikaliestrategi fins det områder som ikke dekkes direkte av eksisterende undergrupper. NKE har en løpende vurdering av "behov" for alle undergruppene og om vi trenger nye/andre undergrupper, dvs. har vi de riktige undergruppene for å nå målene på kjemikalieområdet. Vi mottar gjerne innspill fra eksisterende undergrupper om dette.

1. Nordiske styringsdokumenter for NKEs arbeid

1.1. Samarbeidsprogrammet for miljø og klima

[Samarbeidsprogrammet](#) gjelder for perioden 2019 – 2024. Les mer om detaljer i programmet.

Mål og prioriteringer for kjemikaliearbeidet

Behandles under punkt 4.1 i Samarbeidsprogrammet.

1.1.1. Stoffenes egenskaper og risiko (NKE)

Under perioden prioriteras att

- *förbättra kunskapen om ämnena, deras egenskaper och risker*

Stikkord:

OECD Test Guideline Program; Utveckling av nya eller anpassning av befintliga testmetoder, till exempel för genotoxicitet (t ex kombination Comet och MN - Micronucleus). Fortsatt satsning på metoder för identifiering och bedömning av hormonstörande ämnena.

New Approach Methods – NAM; Samarbeide om nye alternative metoder til djurforsøk for å skape informasjon for faro- og risikobedømming av kjemikalier, særskilt for stoffene som har store brister i data ("data poor").

GHS; Nye prosjekt under UN GHS kommande två-årsprogram 2021-2022 for utvikling av GHS. Prosjekt kring en eventuell utvikling av klassifiseringskriterier for hormonstørande stoffene, kopplert til EU-kommisjonens arbeidsgruppe CASG-ED.

Biocider; Hållbar bruk av biocider. Utredninger for et effektivt gjennomføring av biocidforordningen 528/2012 som input til EU samarbeidet

- *anvænde disse kunnskapene for å få bedriftene til å i høgere grad erstatte farlige stoffene med mindre farlige*

Stikkord: Tilsyn med virksomheter, informasjon om substitusjonsmuligheter

- *arbeide for å gruppensatser for farlige stoffene som medfører risiko forsterkes i kjemikaliereguleringen i EU*

Stikkord: Jobbe for gruppereguleringer av stoffer med "like" bruksområder og farlighet

- *risiko fra bruk av farlige stoffene begrenses og minimeres*

Stikkord: Inspel inför Reach översyn 2022.

- *informasjon om kjemikalier i material, varer og avfall finnes tilgjengelig og brukes for å forebygge skader på miljø og helse*

Stikkord: Kjemikalier i produkter/varer. Relevant for samarbeidsprosjekter med NCE, eksempelvis sirkulær økonomi, krav i økodesigndirektivet.

- *samarbeide om tilsyn av kjemikalier i varer og produkter, i återvinning og i internethandel*

Stikkord: EU:s kjemikaliestrategi som inspirasjon for tilsynsarbeidet. Nolltolerans mot bristende kravoppfyllelse. Tilsynsverksamheten som verktøy for å nå lagstiftningens målsætninger.

1.1.2. Globalt kjemikaliearbeide (NKE)

Behandles under punkt 4.2 i Samarbeidsprogrammet.

Under perioden prioriteres at

- arbeide globalt for å styrke nye mål og strategier for kjemikalier og avfall for å begrense at særskilt farlige stoffene spres internasjonelt

Stikkord: SAICM; Anbefalinger fra "Strategic Approach and the sound management of chemicals and waste beyond 2020 – The intersessional process".

- arbeide for en bttere overføring av informasjon om farlige stoffene
- særskilt oppmrksomme forekomsten og effektene av kjemikalier i nordområdene og Arktis.

Mål og prioriteringer for andre arbeidsgrupper

I [Samarbeidsprogrammet](#) for perioden 2019 – 2024 fins i tillegg til avsnittet om kjemikalier, også mål og prioriteringer for andre arbeidsgrupper innen Miljø- og klimasektoren i Nordisk Minsterråd (NMR) som har relevans for NKEs arbeid. Disse kan være relevante for NKE og kan gi grunnlag for samarbeidsprosjekter.

Det handler f.eks. om sirkulær økonomi, biologisk mangfold og havspørsmål, herunder er flere også sentrale i NMRs Vision 2030 og Et grønt Norden.

1.1.3. Resurseffektive og giftfrie kretsløp (NCE)

Behandles under punkt 2.2 i Samarbeidsprogrammet.

Under perioden prioriteres att

- *förstärka arbetet för att förebygga och minimera mängden avfall, öka återanvändningen och materialåtervinningen*
- *arbeta för att utveckla innovativa och konkurrenskraftiga lösningar på avfallsområdet i Norden*
- *arbeta strategiskt för att fasa ut särskilt farliga ämnen och minska riskerna med farliga ämnen.*

1.1.4. Beskytte naturen og bevare dens mangfold (NBM)

Behandles under punkt 5.2 i Samarbeidsprogrammet.

Under perioden prioriteres att

- *samarbeta för att Aichimålen kan uppfyllas och tillsammans aktivt delta i processen avseende nya globala mål efter 2020 i konventionen om biologisk mångfald*
- *samarbeta för att biologisk mångfald och att natur- och kulturvärden bevaras i landskapet, bland annat genom utveckling av grön infrastruktur*
- *samarbeta för att begränsa invasiva främmande arters spridning samt spridning av sjukdomar i naturen*

Stikkord: NPVg - Fortsatt samarbete kring översynen av PPPR i EU. Från jord till bord -strategin: för en hållbar användning av växtskyddsmedel och för att minska användningen av de mest farliga växtskyddsmedlen

- *samarbeta för att tillvarata och utveckla attraktiva områden för friluftsliv*
- *samarbeta om kunskapsuppbyggnad gällande tillståndet och tendenser för arter och ekosystem i Norden*

1.1.5. Utslipp av forurensninger og forsøpling av hav og kyst (NHK)

Behandles under punkt 6.2 i Samarbeidsprogrammet.

Under perioden prioriteres att

- *förstärka insatserna mot tillflödet av skräp, inklusive plast och mikroplast, till havet och vid kusten*
- *samarbeta för att minska utsläpp av miljögifter till havet*

Stikkord: Nscreen - fortsette arbeid med screening av miljøgifter i havet, dele informasjon, grunnlag for regulering

- *fortsätta arbetet med att minska övergödningen*

1.2. Vision 2030: Et grønt Norden

Handlingsplan for [Vision 2030; Et grønt Norden](#) gjelder for perioden 2020-2024, og inneholder tre strategiområder med tilsammen 12 mål. Målene er koblet til FNs Bærekraftsmål. Les mer i handlingsplanen om detaljer for de enkelte målene.

Strategiområder:

- ett grønt Norden

- ett konkurrenskraftigt Norden
- ett socialt hållbart Norden

Strategiområde "ett grønt Norden" vurderes som det mest relevante område for NKEs arbeid. Det inneholder fem mål, og flere av disse kan være relevante for prosjekter i undergruppene, og eventuelt i samarbeid med andre arbeidsgrupper. Her vil vi spesielt trekke fram:

Mål 2: Nordiska ministerrådet ska bidra till att säkerställa biologisk mångfald och hållbart nyttjande av Nordens natur och hav.

Stikkord: NPIvG; Hållbar förvaltning av biologiska resurser. Kemikaliehantering som del av och förutsättning för nuvarande sektorsnäringar (jord-, skogs-, "vattenbruk").

Mål 3: Nordiska ministerrådet ska främja cirkulär och biobaserad ekonomi, hållbar och konkurrenskraftig produktion, hållbara livsmedelssystem samt resurseffektiva och giftfria kretslopp i Norden.

Stikkord: Kan være aktuelt for flere grupper; En satsning på utveckling av ett ambitiöst EU-regelverk angående cirkulär ekonomi, produktpolitik och ekodesign. Ett målinriktat arbete för spårbarhet och ersättning av farliga ämnen i cirkulär ekonomi. Ett ambitiöst internationellt regelverk för kemikalier. Giftfria kretslopp i byggsektorn.

Mål 4: Nordiska ministerrådet ska göra det mycket enklare och mer attraktivt for nordiska konsumenter att prioritera hälsosamma och miljø- och klimativänliga val med en gemensam satsning på hållbar konsumtion.

2. Muligheter for nordiskt samarbeid å utvikle innspill til punkter i EU-strategien

2.1. EUs kjemikaliestrategi

EUs kjemikaliestrategi, [Chemicals Strategy for Sustainability - Towards a Toxic-Free Environment](#), inneholder en handlingsplan, [EUs Action plan](#), med flere punkter som er svært relevant for NKE og prosjekter i undergruppene.

Her listes de mest aktuelle hovedpunktene i arbeidsprogrammet og forslag til undergrupper som er mest aktuelle for å følge opp de ulike aksjonsområdene. Mer detaljert innhold i de enkelte punkter ligger i vedlegg, og fullstendig innhold kan leses i lenkene nevnt ovenfor.

	Key actions to be taken by the Commission	Området kan være aktuelt for følgende undergrupper (ikke uttømmende)
1	SAFE AND SUSTAINABLE-BY-DESIGN	Flere grupper og mulig samarbeid med NCE
2	NON-TOXIC MATERIAL CYCLES	Flere grupper og mulig samarbeid med NCE
3	PROTECTION AGAINST MOST HARMFUL CHEMICALS	NORAP; NEXPO; NBG; NPIvG
4	ENDOCRINE DISRUPTORS	NordUTTE, NORAP, NKIG
5	CHEMICAL MIXTURES	NORAP, NKIG
6	CHEMICAL POLLUTION IN NATURAL ENVIRONMENT	NORAP, NKIG
7	PFAS	NORAP
8	COORDINATE AND SIMPLIFY ACTIONS ACROSS EU CHEMICAL LEGISLATION	NORAP
9	METHODOLOGIES AND DATA	NKIG, Nano, NEXPO
10	ZERO TOLERANCE FOR NON-COMPLIANCE	NTG
11	INFORMATION REQUIREMENTS	NORAP, NordUTTE
12	SCIENCE-POLICY INTERFACE	NORAP, NordUTTE, NEXPO, NScreen
13	INTERNATIONAL LEADERSHIP	NORAP, NKIG, Nord-UTTE

VEDLEGG - EUs kjemikaliestrategi – Keyactions fra EUs handlingsplan

1	<p>SAFE AND SUSTAINABLE-BY-DESIGN</p> <p>The Commission will:</p> <ul style="list-style-type: none"> • develop EU safe and sustainable-by-design criteria for chemicals; • establish an EU-wide safe and sustainable-by-design support network to promote cooperation and sharing of information across sectors and the value chain and provide technical expertise on alternatives; • ensure the development, commercialisation, deployment and uptake of safe and sustainable-by-design substances, materials and products through financial support – in particular to SMEs – under Horizon Europe, cohesion policy, the LIFE programme, other relevant EU funding and investment instruments and public-private partnerships; • map and address safe and sustainable-by-design skills mismatches and competence gaps, and ensure adequate skills at all levels - including in vocational and tertiary education, research, industry and among regulators; • establish, in close cooperation with stakeholders, Key Performance Indicators to measure the industrial transition towards the production of safe and sustainable chemicals; • ensure that the legislation on industrial emissions promotes the use of safer chemicals by industry in the EU by requiring on-site risk assessments and by restricting the use of substances of very high concern.
2	<p>NON-TOXIC MATERIAL CYCLES</p> <p>The Commission will:</p> <ul style="list-style-type: none"> • minimise the presence of substances of concern in products by introducing requirements, also as part of the Sustainable Product Policy Initiative, giving priority to those product categories that affect vulnerable populations as well as those with the highest potential for circularity, such as textiles, packaging including food packaging, furniture, electronics and ICT, construction and buildings; • ensure availability of information on chemical content and safe use, by introducing information requirements in the context of the Sustainable Product Policy Initiative and tracking the presence of substances of concern through the life cycle of materials and products; • ensure that authorisations and derogations from restrictions for recycled materials under REACH are exceptional and justified; • support investments in sustainable innovations that can decontaminate waste streams, increase safe recycling and reduce the export of waste, in particular plastics and textiles; • develop methodologies for chemical risk assessment that take into account the whole life cycle of substances, materials and products.

<p>3</p>	<p>PROTECTION AGAINST MOST HARMFUL CHEMICALS</p> <p>The Commission will:</p> <ul style="list-style-type: none"> • extend the generic approach to risk management to ensure that consumer products – including, among other things, food contact materials, toys, childcare articles, cosmetics, detergents, furniture and textiles - do not contain chemicals that cause cancers, gene mutations, affect the reproductive or the endocrine system, or are persistent and bioaccumulative. In addition, immediately launch a comprehensive impact assessment to define the modalities and timing for extending the same generic approach, with regard to consumer products, to further harmful chemicals, including those affecting the immune, neurological or respiratory systems and chemicals toxic to a specific organ; • in the meantime, while the generic approach to risk management is not in place, prioritise all the above-listed substances for restrictions for all uses and through grouping, instead of regulating them one by one; • ensure the safety of children from hazardous chemicals in childcare articles and other products for children (other than toys) to provide the same level of protection as in toys, through the mandatory legal requirements of the General Product Safety Directive and restrictions in REACH; • define criteria for essential uses to ensure that the most harmful chemicals are only allowed if their use is necessary for health, safety or is critical for the functioning of society and if there are no alternatives that are acceptable from the standpoint of environment and health. These criteria will guide the application of essential uses in all relevant EU legislation for both generic and specific risk assessments; • extend to professional users under REACH the level of protection granted to consumers; • strengthen protection of workers by defining, in the process of the upcoming Strategic Framework for Health and Safety at work, further priorities for addressing workers' exposure to hazardous substances, including by identifying most harmful substances for which the Commission will propose to set occupational limits following the established consultation process in the area of health and safety at work. Also, strengthen protection of workers, notably by proposing lowering existing occupational limit values for lead and asbestos and establishing a binding limit value for di-isocyanates.
<p>4</p>	<p>ENDOCRINE DISRUPTORS</p> <p>The Commission will:</p> <ul style="list-style-type: none"> • propose to establish legally binding hazard identification of endocrine disruptors, based on the definition of the WHO, building on criteria already developed for pesticides and biocides, and apply it across all legislation; • ensure that endocrine disruptors are banned in consumer products as soon as they are identified, allowing their use only where it is proven to be essential for society; • strengthen workers' protection by introducing endocrine disruptors as a category of substances of very high concern under REACH; • ensure that sufficient and appropriate information is made available to authorities to allow the identification of endocrine disruptors by reviewing and strengthening information requirements across legislation; • accelerate the development and uptake of methods to generate information on endocrine disruptors through screening and testing of substances.

5	<p>CHEMICAL MIXTURES</p> <p>The Commission will:</p> <ul style="list-style-type: none"> • assess how to best introduce in REACH (a) mixture assessment factor(s) for the chemical safety assessment of substances; • introduce or reinforce provisions to take account of the combination effects in other relevant legislation, such as legislation on water, food additives, toys, food contact material, detergents and cosmetics; • improve the assessments of the mixtures used in the manufacture of tobacco and related products by using where possible existing EU agencies
6	<p>CHEMICAL POLLUTION IN NATURAL ENVIRONMENT</p> <p>The Commission will:</p> <ul style="list-style-type: none"> • propose new hazard classes and criteria in the CLP Regulation to fully address environmental toxicity, persistency, mobility and bioaccumulation; • introduce endocrine disruptors, persistent, mobile and toxic and very persistent and very mobile substances as categories of substances of very high concern; • ensure that the information made available to authorities on substances allows comprehensive environmental risk assessments by strengthening requirements across legislation; • address the impact on the environment of the production and use of pharmaceuticals in the upcoming pharmaceuticals strategy for Europe; • support research and development for decontamination solutions in terrestrial and aquatic environments; • reinforce the regulation of chemical contaminants in food to ensure a high level of human health protection.
7	<p>PFAS</p> <p>The Commission will:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ban all PFAS as a group in fire-fighting foams as well as in other uses, allowing their use only where they are essential for society; • address PFAS with a group approach, under relevant legislation on water, sustainable products, food, industrial emissions, and waste; • address PFAS concerns on a global scale through the relevant international fora and in bilateral policy dialogues with third countries; • establish an EU-wide approach and provide financial support under research and innovation programmes to identify and develop innovative methodologies for remediating PFAS contamination in the environment and in products; • provide research and innovation funding for safe innovations to substitute PFAS under Horizon Europe.

8	<p>COORDINATE AND SIMPLIFY ACTIONS ACROSS EU CHEMICAL LEGISLATION</p> <p>The Commission will:</p> <ul style="list-style-type: none"> • use a single ‘Public Activities Coordination Tool’ to provide an up-to-date overview of all planned and ongoing initiatives on chemicals by authorities across legislation; • establish an expert working group of Member States, Commission services and EU Agencies to discuss initiatives on hazard/risk assessment on chemicals across chemical legislation, taking into account also the specificities of the sector concerned; • establish a coordination mechanism within the Commission to agree and synchronise, to the extent possible, actions across chemical legislation as regards hazard identification/classification and risk assessment and oversee the process towards ‘one substance, one assessment’; • rationalise the use of expertise and resources by proposing the reattribution of technical and scientific work on chemicals performed under the relevant pieces of legislation to European agencies, including work of the SCHEER and SCCS; • make a proposal to strengthen the governance of the European Chemicals Agency and increase the sustainability of its financing model; • reform the REACH authorisation and restriction processes based on key findings from its practical implementation
9	<p>METHODOLOGIES AND DATA</p> <p>The Commission will:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ensure that the CLP Regulation is the central piece for hazard classification and allows the Commission to initiate harmonised classifications; review the definition of nanomaterial and ensure its coherent application across legislation using legally binding mechanisms; • develop a common open data platform on chemicals to facilitate the sharing, access and re-use of information on chemicals coming from all sources; • promote reuse and harmonisation of human and environmental health-based limit values among EU risk assessors and managers through a centralised and curated EU repository; • establish tools and practices to ensure that relevant academic data is easily and readily accessible for safety assessments and is suitable for regulatory purposes; • enable EU and national authorities to commission testing and monitoring of substances as part of the regulatory framework when further information is considered necessary; • remove legislative obstacles for the re-use of data and better streamline the flow of chemical data between EU and national authorities; • extend the principle of open data and the relevant transparency principles from the EU food safety sector to other pieces of chemical legislation

10	<p>ZERO TOLERANCE FOR NON-COMPLIANCE</p> <p>The Commission will:</p> <ul style="list-style-type: none"> • strengthen the principles of 'no data, no market' and the 'polluter-pays' under REACH, in particular by requiring compliance of all registration dossiers and revoking the registration numbers in case of non-compliance; • propose to entrust the Commission with the duty to carry out audits in Member States, where relevant, to ensure compliance and enforcement of chemicals legislation, in particular REACH, and use infringement procedures as necessary; • target known areas of high risk of non-compliance, in particular online sales, imported articles, classification and labelling and restrictions; • extend the scope of action of the European Anti-Fraud Office for coordination and investigation, to tackle the circulation of illicit chemical products in the EU; • support Member States to prioritise integrated enforcement through multi-legislation checks; • ensure a harmonised EU-wide response and coordinated exchange of information on enforcement of chemical legislation, by strengthening the use of relevant Commission IT platforms; • explore the use of digital tools to support market surveillance and customs authorities as well as to improve the compliance of products containing chemicals sold online to European consumers; • encourage the Member States to use the Recovery and Resilience Facility to invest in the reinforcement of market surveillance infrastructures and digitalisation; • establish – under the Market Surveillance Regulation – uniform conditions and frequency of checks for certain products where specific risks or serious breaches of applicable Union harmonisation legislation have been continuously identified
11	<p>INFORMATION REQUIREMENTS</p> <p>The Commission will:</p> <ul style="list-style-type: none"> • make a proposal to extend the duty of registration under REACH to certain polymers of concern; • assess how to best introduce information requirements under REACH on the overall environmental footprint of chemicals, including on emissions of greenhouse gases; • amend REACH information requirements to enable an effective identification of substances with critical hazard properties, including effects on the nervous and the immune systems; • amend REACH information requirements to enable identification of all carcinogenic substances manufactured or imported in the EU, irrespective of the volume.
12	<p>SCIENCE-POLICY INTERFACE</p> <p>The Commission will:</p> <ul style="list-style-type: none"> • establish and update a research and innovation agenda for chemicals, driven by a EU-level Coordination Group, that would also promote the regulatory uptake of research findings; • foster multidisciplinary research and digital innovations for advanced tools, methods and models, and data analysis capacities to also move away from animal testing; • provide financial support for EU-wide human and environmental (bio)monitoring capacities, complementing ecosystem monitoring initiatives; • develop an EU early warning and action system for chemicals to ensure that EU policies address emerging chemical risks as soon as identified by monitoring and research; • develop a framework of indicators to monitor the drivers and impacts of chemical pollution and to measure the effectiveness of chemicals legislation

13	INTERNATIONAL LEADERSHIP The EU will: <ul style="list-style-type: none">• step up its international advocacy to meet the 2030 Agenda’s goals and targets for the sound management of chemicals, in particular by having a leading role and promoting the implementation of existing international instruments as well as EU standards globally;• strive for the adoption of global strategic objectives and targets for the sound management of chemicals and waste beyond 2020 to reflect life cycle approaches for chemicals, in line with the post-2020 global biodiversity targets;• promote, together with industry, the implementation of the Globally Harmonized System of Classification and Labelling of Chemicals (UN GHS) as the means for identifying chemical hazards and communicating them to operators, workers and consumers;• propose to introduce, adapt or clarify criteria/hazard classes in UN GHS;• promote the development of common standards and innovative risk assessment tools internationally, notably with the OECD, and promote their use under international frameworks, inter alia to shift further away from animal testing
-----------	--